

Upplýsingar fyrir þá sem hyggjast fara til EES ríkja í atvinnuleit.

ATVINNULEIT Í EVRÓPU MEÐ U2.

Ef þú ert atvinnulaus og færð atvinnuleysisbætur getur þú farið í atvinnuleit til Evrópu og haldið dagpeningum þínum. U2 vottorðið veitir þér rétt til að fá greiddar atvinnuleysisbætur í allt að þrjá mánuði meðan þú ert að leita þér að vinnu í EES ríki. Umsóknareyðublað um U2 er hægt að nálgast á skrifstofum Vinnumálastofnunar um land allt.

Eyðublað er einnig að finna á vef Vinnumálastofnunar www.vinnumalastofnun.is.

Aðalskilyrði, þess að fá útgefið U2 vottorð, eru að þú þarft að vera algjörlega atvinnulaus, hafa þegið bætur samfelld í fjórar vikur fyrir brottför og ekki hafa hafnað atvinnutilboði.

Umsóknarfrestur um vottorðið er 3 vikur fyrir brottför. Gildistími U2 vottorðsins er allt að 3 mánuðir. Halda skal áfram að **staðfesta atvinnuleit** með sama hætti og áður, milli 20. - 25. dags hvers mánaðar undir „Mínum síðum“ á heimasíðu Vinnumálastofnunar.

Ef þú hefur sótt um og hættir við að nota U2 vottorðið, skal strax hafa samband við Vinnumálastofnun og tilkynna að þú ætlir ekki að nota það.

Ef þú ætlar að flytja til annars EES-ríkis er hægt að fá vottað að þú hafir verið atvinnuleysistryggð/ur á Íslandi s.l. 3 ár. Þannig er unnt að flytja áunnin atvinnuleysistryggingaréttindi milli Evrópulanda. Þetta er gert með því að sækja um U1 vottorð hjá Vinnumálastofnun og láta með því fylgja vottorð allra vinnuveitanda sem þú hefur starfað hjá s.l. 3 ár. Umsóknareyðublöðin um U1 og eyðublöðin fyrir vottorð vinnuveitanda er hægt að nálgast hjá Vinnumálastofnun og á vef Vinnumálastofnunar www.vinnumalastofnun.is

U1 vottorðið er venjulega sent í pósti til umsækjanda á heimilisfang hans erlendis. U1 vottorðið nýtist ef þú færð vinnu í Evrópu og verður síðan atvinnulaus. Þá getur þú aukið við rétt þinn í móttökulandinu með því að framvísa U1 vottorðinu. Vottorðið nýtist einnig ef þú hefur áður unnið í móttökulandinu og þarft að sanna að þú hafir viðhaldið atvinnuleysistryggingu þinni með því að vinna á Íslandi.

EVROPSKA SJUKRATRYGGINGAKORTIÐ

Evrópska sjúkratryggingakortið sem Tryggingastofnun gefur út veitir rétt til greiðslu sjúkrakostnaðar á opinberum sjúkrastofnunum í EES ríkjum vegna veikinda eða slysa.

Ef Íslendingur lendir óvænt í slysi eða veikindum á ferð um Evrópu veitir evrópska sjúkratryggingakortið korthafanum rétt til nauðsynlegrar heilbrigðisþjónustu á sama verði og heimamenn greiða.

Kortið gildir eingöngu hjá heilsugæslustöðvum, sjúkrahúsum, apótekum og öðrum þjónustuaðilum með samninga við opinbera sjúkratryggingakerfið. Ekki er unnt að nota kortið þegar um er að ræða þjónustu sem veitt er á einkareknum sjúkrastofnunum sem starfa án samnings við hið opinbera. Brýnt er að ferðafólk, námsmenn, útsendir starfsmenn og aðrir sem dvelja tímabundið í Evrópuríki, gæti þess ávallt að leita til heilbrigðisþjónustu sem rekin er af hinu opinbera eða hjá aðilum sem hafa samninga við ríkið.

Kortið gildir yfirleitt í 2 ár svo fremi korthafi sé búsettur og sjúkratryggður á Íslandi. Flytji korthafi búsetu frá Íslandi fellur kortið almennt úr gildi.

Evrópska sjúkratryggingakortið er gefið út til einstaklinga, ekki fjölskyldna. Einfaldast er að sækja um kortið á heimasíðu TR, www.tr.is.

Allir Íslendingar, og aðrir EES ríkisborgarar, sem sjúkratryggðir eru hér á landi eiga rétt á að fá evrópska sjúkratryggingakortið til notkunar á ferðalögum til annarra EES landa.

Eftirfarandi ríki Evrópusambandsins og EFTA mynda Evrópska efnahagssvæðið:

Austurríki, Búlgaría, Belgía, Danmörk, Eistland, Finnland, Frakkland, Grikkland, Holland, Írland, Ísland, Ítalía, Kýpur (gríski hlutinn), Lettland, Liechtenstein, Litháen, Lúxemborg, Malta, Noregur, Portúgal, Pólland, Rúmenía, Spánn, Slóvakía, Slóvenía, Stóra Bretland (hið sameinaða konungsríki Stóra-Bretlands og Norður-Írlands), Svíþjóð, Tékkland, Ungverjaland og Þýskaland.

Á milli Íslands, Noregs, Lichtenstein og Sviss er í **gildi Vaduz-samningur** sem hefur þau áhrif að **nánast sömu reglur gilda gagnvart Sviss**.

Nánari upplýsingar um sjúkratryggingakortið er hægt að fá hjá sjúkratryggingadeild Tryggingastofnunar ríkisins, Laugavegi 114, 150 Reykjavík. www.tr.is . Sími Tryggingastofnunar er 5604400.

SKRÁNING HJÁ VINNUMIÐLUN Í GISTILANDINU.

Þegar þú kemur til þess ríkis á Evrópska efnahagssvæðinu þar sem þú hyggst leita að vinnu, verður þú eins fljótt og auðið er að fara á þá vinnumiðlunarskrifstofu sem er nálægust og skrá þig sem atvinnuleitanda. Til þess að geta þegið dagpeninga frá upphafi vottorðstímabilsins, verður þú að tilkynna þig innan **7 daga** frá gildistöku vottorðsins. Ef þú skráir þig eftir þann tíma þýðir það að þú getur í fyrsta lagi fengið dagpeninga frá skráningardegi. Ef þú getur ekki skráð þig í fyrsta skipti sem þú hefur samband við hina erlendu vinnumiðlun (í EES-ríkjunum), er nauðsynlegt að fá staðfestingu frá erlendum yfirvöldum um að þú hafir leitað til vinnumiðlunar til þess að reyna að skrá þig.

Vinnumálastofnun getur ekki meðhöndlað kvartanir vegna ákvarðana sem teknar eru í öðrum EES-ríkjum.

HVERS KONAR GREIÐSLU FÆRÐU?

Vinnumálastofnun heldur áfram að greiða íslenska dagpeninga á vottorðatímabilinu meðan þú ert í atvinnuleit erlendis, að uppfylltum öllum skilyrðum.

Umsækjandi verður að fara eftir þeim reglum þess lands sem hann dvelst í. Erlendu vinnumálayfirvöldin meta einnig og senda tilkynningar til Vinnumálastofnunar, hvort viðkomandi atvinnuleitandi sé virkur í atvinnuleit á vinnumarkaðinum.

EF ÞÚ FÆRÐ EKKI VINNU Í ÖÐRU EES-RÍKI.

Tímabilið sem þú færð dagpeninga í EES-ríkinu er ekki hægt að framlengja.

Þú verður að muna eftir því að afskrá þig frá vinnumiðluninni í öðru EES-ríki áður en þú kemur aftur til Íslands. Þú getur ávallt komið til baka til Íslands innan vottorðstímabilsins, og þú átt rétt til dagpeninga á Íslandi frá þeim degi þegar þú hefur tilkynnt þig hjá vinnumiðlun á Íslandi ef skilyrðin eru að öðru leyti uppfyllt.

Til þess að geta fengið aftur rétt til dagpeninga á Íslandi verður þú að koma á vinnumiðlun á Íslandi áður en vottorðstíminn rennur út. Í tölulið 2.2.1 á vottorðinu sérð þú hvenær það rennur út. Ef þessi dagur er laugardagur, sunnudagur eða helgidagur, getur þú skráð þig hjá vinnumiðluninni næsta virkan dag.

Þú hefur **7 daga** eftir gildistíma vottorðsins til þess að skrá þig eftir komu til Íslands - eins og við brottför -. En þú getur ekki fengið dagpeninga fyrir þann dag eða daga sem fara í ferðalag til Íslands, þar sem þú ert hvorki virkur atvinnuleitandi á Íslandi né í öðru EES-ríki. Ef þú skráir þig ekki hjá vinnumiðlun á Íslandi, skv. ofangreindu missir þú rétt til dagpeninga, þegar þú kemur aftur til Íslands. Þá getur þú fyrst fengið dagpeninga þegar þú hefur unnið á Íslandi í minnst 3 mánuði í a.m.k. 25% vinnu.

Vinnumálastofnun getur í sérstökum tilfellum framlengt frestinn fyrir komu aftur til Íslands. Vinnumálastofnun getur t.d. heimilað þér að skrá þig eftir að vottorðið rennur út, ef þú getur sannað að þú sért að fara í viðtal vegna atvinnuumsóknar í öðru ríki. Komu til Íslands getur einnig verið frestað ef þú getur sýnt fram á, að þú hafir verið forfallaður sökum veikinda, en þá þarf að framvísa staðfestingu þess efnis (læknisvottorð). Þú verður að sækja um undanþágu áður en vottorðið rennur út.

Frestur, á komu aftur til Íslands, verður ekki framlengdur vegna þess að ætlunin er að dveljast áfram í öðru EES-ríki (fram yfir vottorðstímann) í þeim tilgangi að bíða eftir dagpeningagreiðslu eða möguleikum á ferð aftur til Íslands.

Þú átt heldur ekki rétt á dagpeningum, þegar þú kemur til Íslands, ef þú ferð í frí í öðru EES-ríki í framhaldi af vottorðatímabilinu.

HELSTU SKILYRÐI FYRIR ÚTGÁFU U2 VOTTORÐS ERU EFTIRFARANDI:

- Ríkisborgararéttur í EES-ríki.
- Réttur til atvinnuleysisbóta á Íslandi við brottför.
- Umsækjandi hafi verið samfelld skráður, gefið kost á sér í vinnu og þegið atvinnuleysisbætur samfelld í a.m.k. fjórar vikur fyrir brottfarardag.
- Umsækjandi sé algjörlega atvinnulaus.
- Umsækjandi ætli í virka atvinnuleit erlendis.
- Umsóknarfrestur er 3 vikur fyrir brottfarardag.

ENDURNÝJUN Á TÍMABILI

Þú getur fengið U2 vottorð aftur útgefið ef að liðnir eru 6 mánuðir frá lokum fyrra tímabils og þú hefur starfað á þeim tíma á innlendum vinnumarkaði í a.m.k. 3 mánuði og uppfyllir að öðru leiti ákvæði laga nr. 54/2006 um atvinnuleysisstryggingar.

EF ÞÚ FÆRÐ ATVINNU Í ÖÐRU EES-RÍKI.

Þú getur ekki verið atvinnuleysis tryggður áfram á Íslandi ef þú færð vinnu í öðru EES-ríki. Þá starfsreynslu sem þú ávinnur þér í öðru EES-ríki með því að vera áfram tryggður þar ásamt því að vera í starfi, getur þú flutt til Íslands, ef erlend yfirvöld staðfesta tryggingar- og starfstímabilin með U1 vottorði. Þú getur snúið þér til viðkomandi atvinnuleysis tryggingayfirvalda, áður en þú ferð til Íslands, og beðið þau um vottorðið U1.

Ef þú færð hlutastarf á U2 vottorðstímabilinu, eiga viðkomandi atvinnuleysis tryggingayfirvöld í öðru EES-ríki að upplýsa Vinnumálastofnun um það og þú getur hugsanlega fengið greiddar hlutabætur á vottorðstímabilinu samtímis hlutastarfinu.

EF ÞÚ VERÐUR ATVINNULAUS Í ÖÐRU EES-RÍKI EFTIR AÐ HAFA STARFAÐ ÞAR.

Ef þú ætlar í atvinnuleit í öðru EES-ríki, þá getur þú fengið vottað að þú hafir verið atvinnuleysis tryggður á Íslandi með U1 vottorði og aukið þannig rétt þinn til atvinnuleysisbóta í öðru EES-ríki. Skilyrði er að þú hafir verið launamaður og greitt hafi verið tryggingagjald af launum þínum.

Til þess að erlend atvinnuleysis tryggingayfirvöld geti reiknað með trygginga- og starfstímabilum á Íslandi, verður þú að hafa tímabilin staðfest með U1 vottorði. Þú getur fengið vottorðið með því að sækja um það hjá Vinnumálastofnun. En mundu eftir því að þú hefur fyrst not fyrir vottorðið, ef þú verður atvinnulaus, eftir að þú hefur verið í starfi og einungis, ef þú óskar eftir því að dvelja áfram í öðru EES-ríki.

Vakin er athygli á að í nokkrum löndum þarf að leggja inn vottorðið hjá atvinnuleysis tryggingayfirvöldum innan 8 vikna frá flutningi til landsins.